

BUTLLETÍ OFICIAL DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

VIII legislatura

Vuitè període

Número 656

Divendres, 19 de març de 2010

S U M A R I

3. TRAMITACIONS EN CURS

3.10. Procediments que es clouen amb l'adopció de resolucions

3.10.55. Dictàmens de les comissions d'investigació

Dictamen de la Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan

Tram. 261-00001/08

Dictamen

Propostes de conclusió reservades per a defensar en el Ple

p. 3

p. 14

3. TRAMITACIONS EN CURS

3.10. PROCEDIMENTS QUE ES CLOUEN AMB L'ADOPCIÓ DE RESOLUCIONS

3.10.55. DICTÀMENS DE LES COMISSIONS D'INVESTIGACIÓ

Dictamen de la Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan

Tram. 261-00001/08

Dictamen

A LA MESA DEL PARLAMENT

La Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan, en sessió tinguda el 18 de març de 2010, d'acord amb l'article 58.6 del Reglament del Parlament, acorda d'emetre el següent:

DICTAMEN

Índex

- I. Antecedents
- II. Antecedents parlamentaris
- III. Normativa aplicable
- IV. Composició de la Comissió
- V. Sessions tingudes
- VI. Documentació aportada
- VII. Condol i reconeixement
- VIII. Conclusions

I. ANTECEDENTS

El 20 de juliol de 2009 es va declarar un incendi forestal als termes municipals d'Horta de Sant Joan i Prat de Comte (Terra Alta) que va afectar 1.143 hectàrees, 587 hectàrees de les quals pertanyien al Parc Natural dels Ports de Tortosa-Beseit.

El dia 21 de juliol, aproximadament a partir de les 15 hores, l'incendi va esdevenir molt greu, no només per l'afectació territorial, que es pot qualificar de menor, sinó per la situació de risc que van viure els efectius que estaven treballant en l'extinció de l'incendi.

Diverses unitats que treballaven en l'extinció de l'incendi van patir atrapaments que van posar en risc la seva integritat física. En un dels atrapaments, que va tenir conseqüències fatals, el resultat va ser de cinc bombers morts i un sisè de greument ferit, tots ells integrants de la unitat GRAF Lleida.

II. ANTECEDENTS PARLAMENTARIS

1. En data 28 de gener de 2010 entra al Registre del Parlament un escrit (Reg. 65175) signat per una tercera part dels membres del Parlament, que pertanyen al Grup Parlamentari de Convergència i Unió, al Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya i al Grup Mixt, en què sol·liciten, d'acord amb el que estableix l'article 58.3 del Reglament, la creació d'una comissió d'investigació sobre l'acció del Govern amb relació als fets ocorreguts en l'incendi forestal declarat al terme municipal d'Horta de Sant Joan (Terra Alta) el 20 de juliol de 2009, i també amb relació a tota l'actuació posterior que se'n deriva.

2. La Mesa del Parlament, en sessió del dia 2 de febrer de 2010, va aprovar la Resolució 607/VIII del Parlament de Catalunya, per la qual es crea la Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan (tram. 255-00002/07) (BOPC, núm. 627, pàgina 12), amb el text següent:

«La Mesa del Parlament, després de considerar la proposta presentada per una tercera part dels membres del Parlament, que pertanyen al Grup Parlamentari de Convergència i Unió, al Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya i al Grup Mixt, de crear una comissió d'investigació sobre l'acció del Govern amb relació als fets ocorreguts en l'incendi forestal d'Horta de Sant Joan (Terra Alta), després de comprovar que la proposta compleix els requisits que estableix l'article 58.1 i 3 del Reglament del Parlament i que és vinculant, fa avinent que es crea la Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan (tram. 407-00001/08)»

3. La Mesa del Parlament, en sessió del dia 2 de febrer de 2010, d'acord amb la Junta de Portaveus i de conformitat amb el que disposa l'article 58.2 del Reglament del Parlament, va acordar que la Comissió tingués la composició següent:

«G. P. de Convergència i Unió: 3

G. P. Socialistes - Ciutadans pel Canvi: 3

G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya: 2

G. P. del Partit Popular de Catalunya: 2

G. P. d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa: 2

Grup Mixt: 2

La Comissió ha d'adoptar les seves decisions per vot ponderat.»

4. La Junta de Portaveus, en sessió del dia 2 de febrer de 2010, de conformitat amb l'article 41.2 del Reglament, va acordar que la presidència de la Comissió correspongui al Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi, el qual en designa president Higiní Clotas i Cierco, amb l'aprovació unànime de tots els grups parlamentaris.

«D'acord amb els antecedents, la Mesa acorda que la Comissió tingui un òrgan rector unipersonal, integrat exclusivament pel president, que presideix i ordena els treballs de la Comissió. Així mateix, encomana al lletrat que ha d'assistir la Comissió de fer les funcions de secretari, als efectes d'aixecar l'acta de les sessions i d'expedir, amb el vistiplau del president, les certificacions que correspongui.»

3.10.55.

III. NORMATIVA APLICABLE

L'article 58 del Reglament del Parlament regula les comissions d'investigació:

«1. El Ple del Parlament, a proposta de dos grups parlamentaris, de la cinquena part dels membres del Parlament, de la Mesa del Parlament, un cop escoltada la Junta de Portaveus, o del Govern, pot acordar la creació d'una comissió d'investigació sobre qualsevol assumpte d'interès públic que sigui competència de la Generalitat.

»2. La composició i el nombre de membres de les comissions d'investigació s'ha de concretar mitjançant un acord de la Junta de Portaveus. La comissió també pot incorporar especialistes, amb veu i sense vot, amb tasques d'assessorament tècnic, en un nombre no superior al de diputats membres de la comissió.

»3. El Parlament ha de crear una comissió d'investigació si és demanada per una tercera part dels diputats o per tres grups parlamentaris; els proposants només poden presentar una proposta vinculant l'any.

»4. Les comissions d'investigació, abans d'iniciar llurs actuacions, han d'elaborar i aprovar un pla de treball.

»5. Les comissions d'investigació poden requerir, per mitjà del president o presidenta del Parlament, qualsevol persona perquè hi presti declaració.

»6. Les conclusions de les comissions d'investigació s'han de reflectir en un dictamen que ha d'ésser debatut pel Ple del Parlament.

»7. Les conclusions aprovades pel Ple del Parlament han d'ésser comunicades al Govern, sens perjudici que la Mesa del Parlament també pugui comunicar-les al ministeri fiscal.»

L'article 42.5 del Reglament del Parlament estableix el següent:

«5. Si el Ple del Parlament, en crear una comissió d'estudi o d'investigació, acorda que, per a presidir i ordenar els seus treballs, tingui exclusivament un president o presidenta i no una mesa, el lletrat o lletrada a qui correspongui d'assistir la comissió fa les funcions de secretari o secretària, exclusivament als efectes d'aixecar l'acta de les sessions i d'expedir, amb el vistiplau del president o presidenta, les certificacions que correspongui. En aquest darrer supòsit, el president o presidenta ha d'ordenar els treballs d'acord amb els portaveus dels grups parlamentaris a la comissió corresponent.»

Així mateix, són aplicables els articles del Reglament del Parlament següents:

– Article 40, sobre la composició de les comissions.

– Article 41, sobre els membres de la mesa.

– Article 46, sobre la convocatòria i fixació de l'ordre del dia.

Pel que fa a la possibilitat de requerir qualsevol persona perquè presti declaració davant la Comissió, s'ha tingut en compte el que estableixen les normes següents:

a) Els apartats 1 i 3 de l'article 502 de la Llei orgànica 10/1995, del 23 de novembre, del Codi penal:

«1. Els qui, havent estat requerits de forma legal i sota advertència, deixin de comparèixer davant una comissió d'investigació de les Corts Generals o d'una assemblea legislativa d'una comunitat autònoma, han de ser castigats com a reus del delictes de desobediència. Si el reu és una autoritat o un funcionari públic, se li ha d'imposar a més la pena de suspensió d'ocupació o càrrec públic per un termini de sis mesos a dos anys.

» [...]

»3. El qui, convocat davant d'una comissió parlamentària d'investigació, falti a la veritat en el seu testimoni ha de ser castigat amb la pena de presó de sis mesos a un any o una multa de 12 a 24 mesos.»

b) Els articles 1 i 3 de la Llei orgànica 5/1984, del 24 maig, de compareixença davant les comissions d'investigació del Congrés i del Senat o de les dues cambres:

«Article primer.

»1. Tots els ciutadans espanyols i els estrangers que resideixin a Espanya estan obligats a comparèixer personalment per informar, a requeriment de les comissions d'investigació nomenades per les cambres legislatives.

»2. Les meses de les cambres han de vetllar perquè davant les comissions d'investigació quedin salvaguardats el respecte a la intimitat i l'honor de les persones, el secret professional, la clàusula de consciència i els altres drets constitucionals.

» [...]

»Article tercer.

»1. L'acte de compareixença per informar davant comissions d'investigació s'ha de desenvolupar en la forma i pel procediment que estableixin els reglaments de les cambres. Amb la conformitat prèvia del president de la Comissió, el ciutadà requerit pot comparèixer acompanyat de la persona que designi per assistir-lo.

»2. Si de les manifestacions del compareixent es dedueixen indicis racionals de criminalitat per a alguna persona, la Comissió ho ha de notificar a la Mesa de la Cambra perquè aquesta, si s'escau, a través de la Presidència respectiva, ho posi en coneixement del Ministeri Fiscal.»

IV. COMPOSICIÓ DE LA COMISSIÓ

I. COMPOSICIÓ DE LA COMISSIÓ

1.1. Membres de la Mesa

President: Sr. Higin Clotas i Cierco

1.2. Membres de la Comissió

Grup Parlamentari de Convergència i Unió

Sr. Xavier Pallarès i Povill

Sra. Elena Ribera i Garijo

Sr. Jordi Turull i Negre

Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi

Sr. Joan Ferran i Serafini

Sr. David Pérez Ibáñez

Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya

Sra. Marta Cid i Pañella

Sra. Patrícia Gomà i Pons

Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya

Sr. Rafel Luna i Vivas

Sra. M. Dolors Montserrat i Culleré

Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa

Sr. Jaume Bosch i Mestres

Sr. Daniel Pi i Noya

Grup Mixt

Sra. Carmen de Rivera i Pla

Sr. Albert Rivera Díaz

Secretària General

Sra. Imma Folchi i Bonafonte

Lletrat

Sr. Francesc Pau i Vall

Gestora parlamentària

Sra. Montserrat Alcàcer i Jordana

2. PORTAVEUS DE LA COMISSIÓ

Sr. Jordi Turull i Negre (G. P. de Convergència i Unió)

Sr. David Pérez Ibáñez (G. P. Socialistes - Ciutadans pel Canvi)

Sr. Patrícia Gomà i Pons (G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya)

Sr. Rafel Luna i Vivas (G. P. del Partit Popular de Catalunya)

Sr. Jaume Bosch i Mestres (G. P. d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa)

Sr. Albert Rivera Díaz (G. Mixt)

V. SESSIONS TINGUDES

La Comissió ha dut a terme dotze sessions, amb quaranta-sis compareixences, la transcripció de les quals es pot consultar al web del Parlament. La seqüència de les sessions és la següent:

Sessió 1: El 8 de febrer de 2010 es va dur a terme la sessió constitutiva.

Sessió 2: El 9 de febrer de 2010 es va aprovar el Pla de treball consistent a sol·licitar la documentació requerida i acordar les compareixences:

Documentació sol·licitada

– Tota la documentació de què disposin el Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació i el Departament de Medi Ambient i Habitatge que sigui d'utilitat per a les tasques de la Comissió

– Informe del Cos d'Agents Rurals en què s'avaluen les causes d'incendis forestals declarats durant els darrers quinze anys i els possibles casos de contradiccions entre els cossos que hi van intervenir

– Informe de l'Agència Estatal de Meteorologia (Aemet)

– Informe del Cos de Bombers de la Generalitat

– Informe del Cos d'Agents Rurals

– Comunicat d'incidències sobre l'actuació dels bombers en l'incendi forestal d'Horta de Sant Joan

– Transcripció de les comunicacions dels bombers del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals (GRAF) durant l'incendi

– Informe meteorològic del Servei Meteorològic de Catalunya en els dies previs a l'incendi i durant l'incendi

– Sumari judicial del cas de l'incendi d'Horta de Sant Joan en el qual la Generalitat s'ha personat com a part

– CD aportat pel conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, Joan Saura, en la compareixença al Parlament

– Informes dels Mossos d'Esquadra

– Informes del Cos de Bombers

– Informes del Cos d'Agents Forestals

– Informes de la Inspecció de Treball de Catalunya

– Còpia de les gravacions originals de totes les comunicacions enregistrades en l'operatiu d'extinció de l'incendi durant el 21 de juliol

– Informe del Centre de Seguretat i Condicions de Salut en el Treball de Tarragona

– Informe del Comitè de Seguretat i Salut

– Actes del Comitè de Seguretat i Salut des del dia de l'incendi

– Comunicació del Servei Català de Meteorologia del dia anterior a l'incendi i del mateix dia

– Documentació relativa a la investigació i comunicació dels accidents de la mútua d'accidents de treball

– Informe del Servei de Prevenció de Riscos Laborals del Servei de Prevenció dels Bombers i del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació

– Actes del Servei de Prevenció des de la data de l'incident fins al dia de la compareixença

– Mesures correctores proposades pel Servei de Prevenció

– Model d'organització del Servei de Prevenció a l'emparedada de la Llei 31/1995, del 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals

– Instruccions protocol·litzades dels GRAF en cas d'incendis

– Instruccions de la direcció operativa als mitjans aeris en el dia anterior a l'incendi i durant el mateix dia

– Comunicats del Departament d'Interior o de la Direcció General de Protecció Civil als ajuntaments potencialment afectats per l'incendi

- Instruccions protocolitzades de Cos de Bombers
 - Acta de la reunió del Centre de Coordinació Operativa de Catalunya (Cecat) dels dies 20 i 21 de juliol
 - Informe d'incidències de l'aplicació de despatx amb les accions dutes a terme des de Tarragona i des de Barcelona els dies 20 i 21 de juliol
 - Dades de la caixa negra amb totes les coordenades GPS dels operatius durant l'incendi
 - Relació de tots els indicatius en l'operatiu
 - Càrrecs, categories i vehicles en l'operatiu
 - Línies de comunicació en l'operatiu
 - Informe sobre el canvi de guàrdia del Delta 0
 - Plans de vol de tots els mitjans aeris
 - Documentació relativa a les activacions de les diferents fases del Pla Infocat durant l'incendi
 - Relació dels talls del telenotícies dels mitjans de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, entre els dies 20 i 29 de juliol, que tinguin relació amb l'incendi d'Horta de Sant Joan, tant de televisió com de ràdio
 - Gravacions de les compareixences dels consellers d'Interior i de Medi Ambient amb relació a l'incendi d'Horta de Sant Joan
 - Llista del material reglamentari del Cos de Bombers i dels GRAF
 - Comunicats públics del Departament d'Interior amb relació a l'incendi d'Horta de Sant Joan des del dia 20 de juliol fins a la data en què es tramiti.
 - Comunicacions internes del Departament d'Interior (correus electrònics, cartes, oficis, etc.) existents amb relació als incendis d'Horta de Sant Joan
 - Informes elaborats pel Cos de Bombers de la Generalitat amb relació a l'incendi
 - Informes elaborats pel Cos d'Agents Rurals amb relació a l'incendi
 - Informes elaborats pel Departament d'Interior i el Departament de Medi Ambient
 - Informes de què disposi el Govern sobre els incendis dels Ports.
 - Comunicats de premsa, alertes i comunicacions oficials emesos per la Generalitat amb relació als incendis durant la setmana del 18 al 24 de juliol
 - Prediccions i comunicats meteorològics del Servei Català de Meteorologia de la setmana del 18 al 24 de juliol
 - Informes de l'Agència Estatal de Meteorologia (Aemet) de la setmana del 18 al 24 de juliol i, particularment, el registre de la caiguda de llamps
 - Transcripcions i enregistraments de les comunicacions del Cos de Bombers durant els dies que va durar l'incendi d'Horta de Sant Joan
 - Filmacions i material gràfic de què disposi el Govern amb relació a l'incendi d'Horta de Sant Joan
 - Pla de prevenció d'incendis del Parc Natural dels Ports
 - Informe sobre les actuacions de prevenció d'incendis dutes a terme en el Parc Natural dels Ports en els darrers anys
 - Informe sobre els mitjans aeris utilitzats durant l'incendi que contingui el nombre de mitjans, les hores d'activitat, les tripulacions participants i els llibres de ruta
 - Els vuit vídeos sobre l'informe de l'incendi d'Horta de Sant Joan que va lliurar el Departament d'Interior al jutjat de Gandesa.
- Compareixences acordades*
- Compareixença del conseller de Medi Ambient i Habitatge
 - Compareixença de la Sra. Maria Núria Buenaventura Puig, directora general de Medi Natural
 - Compareixença del Sr. David Rodríguez i Albert, director del Servei Meteorològic de Catalunya
 - Compareixença del Sr. Antoni Mur Allué, inspector en cap del Cos d'Agents Rurals
 - Compareixença del Sr. Miquel Àngel García Readigos, cap de l'Àrea Regional de les Terres de l'Ebre del Cos d'Agents Rurals i instructor responsable de l'atestat
 - Compareixença del conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació
 - Compareixença del Sr. Joan Boada i Masoliver, secretari general del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació
 - Compareixença de la Sra. Olga Lanau Rami, directora general de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments
 - Compareixença del Sr. Josep Ramon Mora Villamate, director general de Protecció Civil
 - Compareixença del Sr. Joan Rovira Morató, subdirector general operatiu del Cos de Bombers de la Generalitat
 - Compareixença del Sr. Fèlix González Redondo, sotssinspector i cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre
 - Compareixença del Sr. Bienvenido Aguado Sánchez, coordinador de Salvament Marítim i Mitjans Especials (Hotel 0)
 - Compareixença del Sr. Marc Castellnou Ribau, cap de l'Àrea del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals (GRAF)
 - Compareixença del Sr. Moisès Galán Santano, sotssinspector del Cos de Bombers (Unitat Tècnica GRAF 1)
 - Compareixença del Sr. Carles Font Gili, cap de la Unitat de Gestió de la Regió d'Emergències de Tarragona (D0)
 - Compareixença del Sr. Joan Herrera Granados, sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals (GRAF)
 - Compareixença del Sr. Andreu Caravaca Fernández, guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals (GRAF) de Lleida

– Compareixença del Sr. Sebastià Massagué Mir, sotsinspector i cap de la Divisió dels Grups Operatius Especials dels Bombers de la Generalitat

– Compareixença del Sr. Antoni Rifà Ros, cap de la Divisió de la Sala Central de Bombers

– Compareixença del Sr. Agustí Gatell Trenchs, cap de la Regió d'Emergències de Tarragona

– Compareixença del Sr. Miquel Vidal Domínguez, cap de la Unitat del Grup d'Emergències Mèdiques

– Compareixença del Sr. Ricard Expósito Miró, sotsinspector de la Unitat Tècnica GRAF (GRAF 6) adscrit a les regions d'emergències de Tarragona i Terres de l'Ebre

– Compareixença del Sr. Enric Ramírez Araujo, cap del Parc de Bombers de Valls (Eco 0)

– Compareixença del Sr. Juan José Muria Cervera, cap del Parc de Bombers d'Amposta (Eco 00)

– Compareixença del Sr. Manel Bosch Serch, inspector i cap de la Divisió d'Operacions del Cos de Bombers de la Generalitat quan es produeixen els incendis

– Compareixença de la Sra. Carme Dalmau Folch, cap de sala de la Regió d'Emergències de Tarragona i Terres de l'Ebre el 21 de juliol de 2009

– Compareixença del Sr. Vicent Creus Freixa, cap dels bombers voluntaris d'Horta de Sant Joan (Terra Alta)

– Compareixença del Sr. Uwe Umbach, pilot

– Compareixença del Sr. Xavier Rovira Picañol, pilot de TAF Helicòpters, SL, adscrit al Servei de Mitjans Aeris de la Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments de la Generalitat de Catalunya

– Compareixença del Sr. Jordi Vidal Carreres, cap de Secció de Desenvolupament Tecnològic de la Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments de la Generalitat de Catalunya

– Compareixença d'una representació sindical del Cos de Bombers de Comissions Obreres

– Compareixença d'una representació sindical del Cos de Bombers de la Unió General de Treballadors

– Compareixença d'una representació sindical del Cos de Bombers de la Candidatura Autònoma de Treballadors i Treballadores de l'Administració de Catalunya (CATAC)

– Compareixença del Sr. Josep Lluís Salvador Tenessa, delegat del Govern a les Terres de l'Ebre

– Compareixença del Sr. Àngel Ferràs Tomàs, alcalde d'Horta de Sant Joan (Terra Alta)

– Compareixença del Sr. Joan Josep Malràs Pascual, alcalde de Prat de Comte (Terra Alta)

– Compareixença del Sr. Salvador Carbó Sabaté, veí d'Horta, president del Centre de Documentació. Ecomuseu dels Ports, codirector del Centre Picasso d'Horta

– Compareixença del Sr. Xavier Fortuño Estrada, veí d'Horta de Sant Joan

– Compareixença del Sr. Lluís Gil Sebastià, veí d'Horta de Sant Joan

– Compareixença del Sr. Elies Gil Bel, veí d'Horta de Sant Joan

– Compareixença del Sr. Jordi Giné Masdeu, veí d'Horta de Sant Joan

– Compareixença del Sr. Ignacio Javier García López, comandant i membre de la Unitat Militar d'Emergències de la base aèria de Saragossa

– Compareixença del Sr. Ignasi Rodríguez Galindo, subdirector de Boscos i Gestió de la Biodiversitat

– Compareixença del Sr. Juan Rozalén Martínez, director d'operacions de TAF Helicòpters, SL

– Compareixença de Raúl Quílez Moragas, tècnic de coordinació forestal i voluntariat del Consorci Provincial de Bombers de València

– Compareixença del Sr. Nicolás Coste, comandant dels bombers del Departament del Gard (França)

Sessió 3: El 15 de febrer de 2010 van comparèixer el Sr. Ignasi Rodríguez, subdirector de Boscos i Gestió de la Biodiversitat; el Sr. David Rodríguez, director del Servei Meteorològic de Catalunya; el Sr. Miquel Àngel García Readigos, cap de l'Àrea Regional de les Terres de l'Ebre, CAR i instructor responsable de l'atestat, i el Sr. Antoni Mur, inspector en cap del Cos d'Agents Rurals.

En aquesta sessió es va acordar una altra compareixença, la del Sr. Raúl Vicente Pérez, tècnic responsable de la Brigada de Reforç contra Incendis Forestals (BRIF) de Daroca (Aragó).

Sessió 4: El dia 16 de febrer de 2010 van comparèixer el Sr. Salvador Carbó, president del Centre de Documentació. Ecomuseu dels Ports, codirector del Centre Picasso d'Horta i veí d'Horta de Sant Joan; el Sr. Xavier Fortuño, veí d'Horta de Sant Joan; el Sr. Lluís Gil, veí d'Horta de Sant Joan; el Sr. Elies Gil, veí d'Horta de Sant Joan; el Sr. Jordi Giné, veí d'Horta de Sant Joan, i el Sr. Fèlix González, inspector en cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre.

En aquesta sessió el Sr. Salvador Carbó va lliurar un DVD amb un estudi sobre l'incendi del 1984 de la vall dels Reguers que es va distribuir entre els membres de la Comissió.

Sessió 5: El dia 22 de febrer de 2010 van comparèixer el Sr. Marc Castellnou Ribem, cap del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals (GRAF); el Sr. Ricard Expósito, sotsinspector de la Unitat Tècnica GRAF (GRAF 6) adscrit a les regions d'emergències de Tarragona i Terres de l'Ebre; el Sr. Andreu Caravaca Fernández, guaita del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals (GRAF) de Lleida; el Sr. Juan Herrera Granados, sergent del Grup de Reforç d'Actuacions Forestals (GRAF), i el Sr. Moisés Galán Santana, sotsinspector del Cos de Bombers (Unitat Tècnica GRAF 1).

En aquesta sessió la Comissió va acordar considerar decaiguda la compareixença del Sr. Uwe Umbach, pilot, per la impossibilitat d'assistència justificada del compareixent. Així mateix, també es va acordar de distribuir el

llibre *Entre dos focs*, de Florinda Plans, entre els membres de la Comissió.

Sessió 6: El dia 23 de febrer de 2010 van comparèixer el Sr. Juan José Muria, cap del Parc de Bombers d'Amposta (Eco 00); el Sr. Enric Ramírez, cap del Parc de Bombers de Valls (Eco 0); el Sr. Sebastià Massagué, sotsinspector i cap de la Divisió de Grups Operatius Especials; el Sr. Vicent Creus, cap dels bombers voluntaris d'Horta de Sant Joan; el Sr. Agustí Gatell, cap de la Regió d'Emergències de Tarragona, i el Sr. Nicolàs Coste, comandant dels bombers del Departament del Gard (França).

En aquesta sessió de la Comissió es va acordar reiterar la sol·licitud del sumari judicial.

Sessió 7: El dia 1 de març de 2010 van comparèixer el Sr. Raúl Vicente Pérez, tècnic responsable de la Brigada de Reforç contra Incendis Forestals (BRIF) de Daroca (Aragó); el Sr. Bienvenido Aguado Sánchez, Coordinador de Salvament Marítim i Mitjans Especials (Hotel 0); el Sr. Xavier Rovira Picañol, pilot de TAF Helicòpters, SL, adscrit al Servei de Mitjans Aeris de la Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments de la Generalitat de Catalunya; el Sr. Juan Rozalén, cap d'operacions de TAF; el Sr. Carles Font Gili, cap de la Unitat de Gestió d'Emergències de Tarragona (Delta 0), i el Sr. Joan Rovira Morató, subdirector general operatiu del Cos de Bombers de la Generalitat.

En aquesta sessió de la Comissió es va acordar sol·licitar al Govern la documentació que, posteriorment a l'Informe sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan del juliol del 2009, elaborat pel Cos de Bombers, s'ha tramès al jutjat de Gandesa.

Sessió 8: El dia 2 de març de 2010 van comparèixer el Sr. Ignacio Javier García López, comandant i membre de la Unitat Militar d'Emergències de la base aèria de Saragossa; el Sr. Manel Bosch, cap de la Divisió d'Operacions quan es van produir els incendis; el Sr. Miquel Vidal, cap de la Unitat del Grup d'Emergències Mèdiques; la Sra. Carme Dalmau Folch, cap de sala de la Regió d'Emergències de Tarragona i Terres de l'Ebre el 21 de juliol de 2009; el Sr. Jordi Vidal, responsable de la Secció de Desenvolupament Tecnològic; el Sr. Jaume Martí Carbó, responsable de Seguretat Laboral de Comissions Obreres; el Sr. Antonio del Río González, secretari general de bombers de la Unió General de Treballadors (UGT); el Sr. Joan Carles Cerdan Rosell, membre de la Candidatura Autònoma de Treballadors i Treballadores de l'Administració de Catalunya (CA-TAC), i el Sr. Antoni Rifà Ros, cap de la Divisió de la Sala Central de Bombers.

En aquesta sessió de la Comissió es va acordar sol·licitar al Govern la documentació relativa a les posicions GPS en format de base de dades minutal per a poder veure la seqüència corresponent al dia 21 de juliol de 2009.

Sessió 9: El dia 8 de març de 2010 van comparèixer el Sr. Joan Josep Malràs Pascual, alcalde de Prat de Comte (Terra Alta); el Sr. Àngel Ferràs Tomàs, alcalde d'Horta de Sant Joan (Terra Alta); el Sr. Josep Lluís Salvador Tenessa, delegat del Govern a les Terres de l'Ebre, i la Sra. Olga Lanau Rami, directora general de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments.

Sessió 10: El dia 11 de març de 2010 van comparèixer Núria Buenaventura Puig, directora general de Medi Natural; Josep Ramon Villamate, director general de Protecció Civil, i Joan Boada i Masoliver, secretari general del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació.

En aquesta sessió de la Comissió, el Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya va presentar una sol·licitud de compareixença de la Sra. Susanna Puskas, vídua del Sr. Jordi Moré, bomber mort en l'incendi. El president de la Comissió va fer avinent que els portaveus havien acordat que no compareixerien davant la Comissió familiars dels bombers morts, motiu pel qual el portaveu del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya va manifestar la conformitat amb l'acord adoptat pels portaveus, en aquest sentit, al qual ha fet referència el president de la Comissió.

Sessió 11: El dia 12 de març de 2010 van comparèixer el conseller de Medi Ambient i Habitatge i el conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació.

Sessió 12: El dia 18 de març de 2010 es va dur a terme la sessió de la Comissió en què es va aprovar el dictamen corresponent, que es presentarà al Ple del Parlament del dia 24 de març de 2010.

Les sessions de la Comissió han ocupat un total de quaranta-set hores.

VI. DOCUMENTACIÓ APORTADA

El Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, a petició de la Comissió i d'acord amb l'article 48.2.a del Reglament del Parlament, ha tramès la documentació següent, que ha servit de suport als treballs d'investigació:

- Informe del Cos de Bombers d'Horta de Sant Joan
- Vídeos annexos a l'informe
- Registre de l'aplicació de despatx amb relació al servei de l'incendi d'Horta de Sant Joan amb les incidències anotades des de la Sala Central de Bombers, la Sala de Tarragona i el Centre de Comandament Avançat: inclou el registre d'incidències tal com constava el dia 22 de juliol a les 7 hores del matí, el registre d'incidències tancat en data del 27 de gener de 2010 i el registre de totes les modificacions dutes a terme (altes, baixes i modificacions)
- CD aportat pel Conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació en la compareixença al Parlament
- CD amb un arxiu que inclou les comunicacions transcrites en l'informe i un altre arxiu de comunicacions rebutjades perquè no se senten, no s'entenen o estan repetides
- Còpia de les actes del Comitè de Seguretat i Salut des del dia de l'incendi fins que es trametin.
- Documentació relativa a la comunicació dels accidents
- Documents de la formació dels bombers l'any 2009, en general, i amb el contingut específic sobre els in-

cendis forestals, en què s'inclouen diverses fitxes específiques relatives a qüestions de seguretat i maniobres dels GRAF

– Impressió de les pantalles de seguiment mitjançant GPS de les unitats següents: GRAF Barcelona, GRAF Lleida, GRAF 13, Delta 0 i els mitjans aeris que van participar en les tasques d'extinció de l'incendi el dia 21 de juliol. També s'ofereix a la Comissió la possibilitat que algun tècnic de la Direcció General mostri directament el seguiment que es pot fer de cadascun dels operatius que porten emissora amb GPS

– Quadre en què consten totes les hores de vol de cadascun dels mitjans aeris que van participar en l'extinció de l'incendi

– Relació de l'equipament personal de tots els bombers, i l'específic del GRAF, i també del vehicle específic que utilitzen les unitats del GRAF

– Notes a la intranet del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació amb relació a l'incendi d'Horta de Sant Joan

ALTRES INFORMACIONS I DOCUMENTACIÓ APORTADA:

– Les transcripcions de les comunicacions estan recollides en l'annex E de l'informe (pàgines de 316 a 371)

– No es disposa encara de l'informe del Comitè de Seguretat i Salut dels Bombers, atès que, d'acord amb la legislació de prevenció de riscos laborals, s'ha constituït una comissió específica d'investigació que encara no ha arribat a conclusions i, per tant, no s'han proposat mesures correctores

– No es registren per escrit les instruccions als mitjans aeris, tot i que, en a l'apartat d'estratègia d'extinció de l'informe (pàgines 63 i següents), es poden llegir els objectius que s'han d'assolir. També hi ha diverses comunicacions entre el coordinador dels mitjans aeris i altres participants en l'operatiu d'extinció

– L'informe recull, en l'annex D (pàgines de 245 a 315), les instruccions operatives bàsiques del Cos de Bombers, que són les següents:

- Rellu del comandament en un sinistre
- Establiment de la jerarquia de comandament en un sinistre
- Ús de les radiocomunicacions a la Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments
- Rellu en sinistres de llarga durada
- Codificació de comandaments
- Codificació de vehicles
- Punt de trànsit
- Autoprotecció en incendis de vegetació
- Actuació columna mòbil de recolzament en incendis forestals

– La relació d'indicatius de l'operatiu està inclosa en l'informe (pàgines 63 i següents) i també en la descripció de cadascuna de les línies. També és inclosa en la ins-

trucció sobre codificació de comandaments de l'informe (pàgines 274 i següents), on s'explica detalladament la codificació

– Tot el personal i els vehicles que van participar en l'incendi estan inclosos en el registre d'incidències

– Els canals de comunicació de la xarxa Rescat estan detallats en l'informe. L'explicació del funcionament dels canals de comunicació es pot trobar en la instrucció sobre l'ús de les comunicacions de l'informe (pàgines 252 i següents)

– El relleu, en cas de sinistre, no es fa per escrit, sinó verbalment, però en l'informe (pàgines 67 i següents) es descriu el contingut bàsic del relleu que es va dur a terme entre comandaments

– En l'annex H de l'informe (pàgines de 359 a 380) s'inclouen les fotografies que s'han pres com a base per a elaborar l'informe

– Comunicats de la Direcció de Protecció Civil. Centre d'Emergències de Catalunya

– Model d'organització dels Serveis de Prevenció a l'empara de la Llei 31/1995

– Dossier de comunicats públics del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació relatiu a l'incendi d'Horta de Sant Joan des del dia 20 de juliol

– Informe de l'Agència Estatal de Meteorologia (Aemet)

– Informe del Cos d'Agents Rurals

– Informe meteorològic del Servei Meteorològic de Catalunya dels dies previs a l'incendi i durant l'incendi

– Comunicació del Servei Català de Meteorologia des del dia anterior a l'incendi

– Informes elaborats pel Cos d'Agents Rurals amb relació a l'incendi

– Predicció i comunicats meteorològics del Servei Català de Meteorologia de la setmana del 18 al 24 de juliol

– Informe de l'Agència Estatal de Meteorologia (Aemet) de la setmana del 18 al 24 de juliol i, particularment, el registre de la caiguda de llamps

– Informe del Cos d'Agents Rurals que inclou la informació següent:

1. Atestat i diligències d'inici
2. Diligències d'ampliació I
3. Diligències d'ampliació II
4. *Informe de actividad eléctrica atmosférica registrada en Horta de Sant Joan (Terra Alta) del 14 al 20 de julio de 2009* (Aemet)
5. Informe tècnic del Servei Meteorològic de Catalunya
6. Cap de sala
7. Informe del Cos d'Agents Rurals: Informe d'incendis per llamp detectats amb posterioritat a la tempesta
8. Croquis general de l'àrea d'estudi

9. Informe dels Serveis Territorials a les Terres de l'Ebre (juliol del 2009)

10. Altres

11. Informe dels Serveis Meteorològics de Catalunya

– Informe sobre les actuacions de prevenció d'incendis dutes a terme en el Parc Natural dels Ports en els darrers anys

– Informació relativa a la sol·licitud de Pla de prevenció d'incendis del Parc Natural dels Ports

– Informe del Cos d'Agents Rurals en què s'avaluen les causes d'incendis forestals declarats durant els darrers quinze anys i els possibles casos de contradiccions entre els cossos que hi van intervenir.

– Escrit del secretari general del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació amb una còpia de l'escrit dirigit al Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm. 1 de Gandesa en què se sol·licita poder lliurar a la Comissió una còpia del sumari judicial

– Informes de la Inspecció de Treball i Seguretat Social corresponents a l'accident ocorregut el 21 de juliol de 2009 en l'incendi forestal d'Horta de Sant Joan

– Declaració pública de l'Associació de Caps de Parcs de Bombers de Catalunya

– Informe de situació de la PG-ME amb relació al dispositiu establert durant l'incendi d'Horta de Sant Joan

– DVD amb fragments dels espais *Telenotícies Migdia*, *Telenotícies Vespre* i la part informativa del programa *Els matins d'estiu*, en què es va tractar l'incendi forestal d'Horta de Sant Joan en el període comprès entre el 20 i el 29 de juliol, i també els espais d'*El Temps* emesos després del telenotícies els dies 20 i 21 de juliol, amb el detall següent:

- DVD 1: Incendi d'Horta de Sant Joan
- DVD 2: Incendi d'Horta de Sant Joan (del 21.07.2009 al 22.07.2009)
- DVD 3: Incendi d'Horta de Sant Joan (del 23.07.2009 al 25.07.2009)
- DVD 4: Incendi d'Horta de Sant Joan (del 27.07.2009 al 29.07.2009)
- DVD 5: Incendi d'Horta (El temps)

– Documentació tramesa en diferents formats (vídeo, fotografia, àudio i text), elaborada per l'Agència Catalana de Notícies (ACN) entre els dies 20 i 29 de juliol de 2009

– Material en format àudio, elaborat per Catalunya Ràdio entre els dies 20 i 29 de juliol de 2009

– Escrit del conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació en què indica que estan pendents de la resposta del Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm. 1 de Gandesa pel que fa a la possibilitat de lliurar una còpia del sumari judicial a la Comissió

– Escrit del conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació en què demana aclariments, amb relació a l'acord de la Comissió del 2 de març de 2010, en què es

demanen les posicions GPS en format de base de dades minutal per a poder veure la seqüència corresponent al dia 21 de juliol de 2009

– Escrit del conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació en què, després de reiterades consultes al Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm. 1 de Gandesa amb relació a la sol·licitud del sumari judicial de l'incendi, comunica que no pot atendre la petició formulada, sens perjudici que la Comissió d'Investigació pugui traslladar la petició directament a l'òrgan judicial competent

VII. CONDOL I RECONeixEMENT

Un cop acabades les tasques de la Comissió, el Parlament de Catalunya reitera el seu condol als familiars, amics i companys dels bombers Jaume Arpa, David Duaigües, Jordi Moré, Pau Costa i Ramon Espinet, que van perdre la vida en l'incendi d'Horta de Sant Joan el 21 de juliol de 2009, i expressa la seva solidaritat i suport al bomber Josep Pallàs, que va resultar ferit molt greu en el mateix accident durant les tasques d'extinció de l'incendi.

El Parlament de Catalunya vol reconèixer l'esforç i la professionalitat de tots els cossos que van participar en l'operatiu d'extinció i també vol agrair la col·laboració dels veïns d'Horta de Sant Joan.

VIII. CONCLUSIONS

El Parlament vol treure lliçons de l'experiència viscuda en l'incendi del juliol del 2009 d'Horta de Sant Joan i avançar amb la incorporació de millores tant en l'àmbit de la prevenció com en el de l'extinció, els dos pilars de la lluita contra els focs. En aquest sentit, per tal de recollir les reflexions i les mesures dirigides a millorar la seguretat personal, la gestió i l'operativitat, cal revisar i actualitzar els mitjans i els mecanismes necessaris per a minimitzar el risc d'incendi, reforçar els dispositius de prevenció i extinció d'incendis, i també revisar la coordinació entre operatius.

I. CONCLUSIONS D'ÀMBIT GENERAL

1. L'àmbit de la seguretat, en general, i el relatiu a la tasca dels cossos que gestionen emergències, en particular, actualment és molt complex. Vivim en una societat de risc, i determinar quins són els riscos assumibles requereix un debat polític profund, que va més enllà de l'àmbit d'actuació d'aquesta comissió d'investigació. En aquest sentit, s'evidencia la necessitat de treballar per arribar a un pacte sobre la seguretat a Catalunya que inclogui acords relatius a l'actuació de les administracions públiques davant situacions d'emergència i, més en concret, en la prevenció i l'extinció dels incendis forestals.

2. El risc d'incendis és consubstancial als ecosistemes mediterranis. Els usos agraris que en el passat incidien en el bosc en bona part han desaparegut, i les condicions del mercat avui fan inviable el manteniment d'aquell nivell d'activitats agràries. L'evolució de la societat, en

conjunt, ha fet minvar molt aquests usos, que són una eina estratègica per a adequar la densitat de les masses forestals i, alhora, aquesta evolució ha exercit una forta pressió als boscos.

3. El Parlament constata que la investigació dels incendis forestals és una tasca sovint molt complexa, que es basa en un mètode d'anàlisi i de treball en la recerca d'indicis, testimonis i proves indirectes, la suma dels quals permet arribar a una conclusió.

4. El Parlament manifesta que és necessari, convenient i un exercici de transparència informar els ciutadans de l'evolució de les investigacions de les causes dels incendis que portin a terme els experts del Cos d'Agents Rurals i difondre'n els resultats.

5. El Parlament constata que una localització errònia en el punt d'inici del foc va portar el Cos d'Agents Rurals a una hipòtesi de treball incorrecta -tot i que per als agents era l'única possible, ateses les circumstàncies d'aquell moment-, la qual cosa va invalidar les conclusions de la investigació.

6. El Parlament constata que l'informe exhaustiu sobre l'incendi d'Horta de Sant Joan que va elaborar el Cos de Bombers de la Generalitat, amb la col·laboració de tots els agents que van intervenir en la gestió de l'emergència, és un document objectiu i rigorós, que reflecteix amb detall la gestió de l'emergència i la successió dels fets desencadenants de l'atrapament mortal de la unitat GRAF Lleida. Així doncs, es confirma el relat dels fets succeïts que exposa l'informe.

7. El Parlament constata que l'estratègia i l'operatiu definit pel Cos de Bombers per a afrontar l'incendi van ésser els correctes i que una situació excepcional, marcada per l'aparició d'un gran nombre de reproduccions simultànies, va provocar el desbordament momentani dels efectius, que varen reaccionar amb professionalitat i amb el màxim esforç per a evitar que les flames arribessin a zones poblades i aconseguir sufocar l'incendi.

8. El Parlament constata que no hi ha relació de causalitat entre l'actuació dels responsables polítics i les conseqüències tràgiques de l'incendi i, per tant, conclou que no hi ha responsabilitats polítiques sobre els fets investigats.

2. RECOMANACIONS

El Parlament insta el Govern a adoptar les recomanacions següents:

1. Mesures en l'àmbit de la prevenció d'incendis forestals

1.1. Reforçar els recursos per a elaborar el mapa de risc que duu a terme el Servei de Prevenció de la Direcció General del Medi Natural i millorar els mecanismes de col·laboració amb el Servei Meteorològic de Catalunya i el Cos de Bombers.

1.2. Aprofundir en l'estudi, la formació específica i la transmissió del coneixement en la investigació de les causes dels incendis per a establir patrons de distribució territorial i temporal de la causalitat.

1.3. Enfortir la planificació estratègica dels incendis en els massissos forestals mitjançant els perímetres de protecció prioritària i impulsant els consensos necessaris que facilitin l'aprovació dels plans específics de protecció contra els incendis forestals de tota la xarxa de parcs naturals de Catalunya que incloguin mesures de prevenció i d'actuació en cas d'incendi.

1.4. Donar nous suport a la neteja perimetral d'urbanitzacions en contacte amb la trama forestal. Continuar programant i executant actuacions per a obres consistents en franges tallafoc, punts d'aigua, obertura i arranjanament de camins, etcètera.

1.5. Millorar els mitjans i els recursos de prevenció del Cos d'Agents Rurals i de les Agrupacions de Defensa Forestal per a potenciar el vessant preventiu de llurs funcions i reforçar la promoció d'activitats i suport a les Agrupacions de Defensa Forestal.

1.6. Fomentar la gestió forestal sostenible i incorporar, mitjançant les ordres d'ajuts, una línia específica per a promoure estructures adequades per a la protecció de la forest.

1.7. Desenvolupar orientacions de gestió forestal com una guia per als propietaris per a optimitzar la gestió forestal sostenible en el vessant productiu, de prevenció d'incendis, i d'altres, com ara usos recreatius, paisatge, biodiversitat, etcètera.

1.8. Promoure l'activitat econòmica forestal i la creació de llocs de treball associats a l'activitat forestal i a la millora dels boscos, fet que requereix una visió estratègica, una formació especialitzada i també crèdits barats, mercats preferents, etcètera.

1.9. Impulsar plans de suport forestal per a les zones forestals de menor rendibilitat que permetin una gestió del combustible i la reducció del risc d'incendi.

1.10. Avançar en la ramaderia extensiva com a factor de prevenció amb la promoció de la gestió ovina i ramadera en les zones de bosc per a garantir un control continuat de la massa forestal.

1.11. Impulsar la competitivitat de les explotacions forestals catalanes i de la indústria corresponent, enfront de la importació de fusta d'altres països, amb l'impuls de la mecanització i la innovació dels aprofitaments i la seva diversificació.

1.12. Impulsar l'aprofitament energètic de la biomassa, amb relació al Pla de l'energia, revisat recentment, com a eina per a la gestió i l'aprofitament forestals per a reduir la vulnerabilitat de les masses forestals contra els incendis.

1.13. Proposar l'actualització de la composició i el funcionament de la Taula intersectorial de la fusta, perquè actuï com a espai de diàleg social per a reflexionar sobre l'articulació de la relació entre el bosc i les persones, a Catalunya, en l'horitzó del 2020.

1.14. Activar, durant el 2010, la primera promoció d'Agents Majors, especialitzats en incendis forestals.

1.15. Prioritzar el desplegament de les categories de l'escala superior del Cos d'Agents Rurals (CAR), sot-

sinspectors i inspectors, per a incrementar la capacitat tècnica i de supervisió de l'activitat del CAR.

1.16. Augmentar els recursos per a la prevenció, i invertir en el manteniment de les zones forestals per a evitar l'excés de combustible.

1.17. Crear, la Generalitat, un pla específic d'ocupació per a la neteja intensiva de boscos, ja siguin de titularitat pública o privada.

1.18. Estudiar la possibilitat d'instal·lar, com a prova pilot, sensors de calor en espais d'alt risc d'incendis forestals.

1.19. Redactar un pla específic de plans de prevenció d'incendis per a tots els parcs naturals.

1.20. Elaborar un pla d'usos i gestió en el massís dels Ports posterior a l'aprovació del Pla especial que hi ha actualment en tràmit.

1.21. Dotar dels recursos necessaris el Pla general de política forestal com a eina de gestió i prevenció de la superfície forestal de Catalunya que en faciliti l'aprovació abans del finiment de la legislatura.

1.22. Establir criteris d'accessibilitat en els instruments de planificació i gestió dels parcs naturals amb el consens dels ajuntaments implicats i els propietaris dels terrenys dels parcs.

1.23. Dur a terme subsidiàriament les tasques de neteja de la superfície forestal en els casos en què hi hagi un risc elevat d'incendi per l'acumulació de combustible, tal com estableix el Decret 64/1995, del 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis.

1.24. Incrementar la dotació econòmica als ajuntaments perquè duguin a terme la neteja dels terrenys forestals de la seva titularitat o, subsidiàriament, dels terrenys d'altres propietaris, en cas que hi hagi un risc elevat d'incendi per l'acumulació de combustible.

1.25. Reforçar la prevenció d'incendis forestals en els instruments de planificació forestal i territorial.

1.26. Reforçar el protocol de coordinació del Cos d'Agents Rurals amb el sistema d'emergències (telèfon d'emergències 112, Bombers i Mossos d'Esquadra), per a intervenir en sinistres i, posteriorment, determinar-ne les causes.

1.27. Desplegar les categories del Cos d'Agents Rurals establertes per la Llei 17/2003, del 4 de juliol, del Cos d'Agents Rurals, i pel reglament que la desplega.

1.28. Impulsar mecanismes organitzatius que permetin la presència d'efectius del Cos d'Agents Rurals en cas d'emergència fora de la jornada laboral, amb la negociació prèvia, si escau, amb representants sindicals.

2. Mesures en l'àmbit de l'extinció d'incendis forestals

2.1. Mesures de millora en l'àmbit tecnològic:

2.1.1. Disposar d'helicòpter amb càmera incorporada que permeti obtenir imatges aèries amb posició georeferenciada que es transmetin al Centre de Comandament Avançat.

2.1.2. Incrementar el nombre de terminals amb GPS perquè en disposin tots els efectius de bombers i, per tant, estiguin permanentment localitzables en el sistema d'informació geogràfica (SIG).

2.1.3. Proporcionar, el Centre d'Operacions de Rescat, terminals addicionals Rescat amb posicionament GPS en els incendis.

2.1.4. Incorporar un sistema informàtic en els helicòpters que permeti fer el seguiment dels GPS.

2.1.5. Disposar de vehicles específics de transport de dotacions per a poder incorporar personal de reforç.

2.1.6. Millorar el Centre de Comandament Avançat del Cos de Bombers perquè disposi de connexió via satèl·lit a la xarxa Rescat i a la xarxa corporativa de veu i dades.

2.1.7. Millorar les comunicacions de la xarxa Rescat ampliant la cobertura amb l'increment de TBS, amplificadors de cobertura (Pla pilot amb la Universitat Politècnica de Catalunya) i TBS mòbil.

2.1.8. Dotar les unitats d'intervenció del Cos de Bombers de comunicació directa amb els mitjans aeris en les situacions de risc.

2.1.9. Dotar el Centre de Comandament Avançat amb les eines tecnològiques necessàries perquè disposi d'una visió global de l'incendi i pugui fer una previsió de riscos dels operatius que hi participen.

2.1.10. Revisar el protocol de comunicacions entre els diferents operatius d'una emergència per a garantir la resposta immediata en cas de risc.

2.1.11. Incrementar el nombre d'helicòpters equipats pels rescats per a millorar la resposta ràpida en cas d'emergència.

2.1.12. Incrementar la política de dotació de material per a poder-lo renovar periòdicament.

2.1.13. Actualitzar els protocols d'actuació del Cos de Bombers, especialment pel que fa a la comunicació, la coordinació i la presa de decisions de les unitats actives, per a millorar la seguretat de les unitats durant l'actuació.

2.1.14. Incrementar la formació de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya dirigida als bombers, tant professionals com voluntaris, i també al personal contractat per a la campanya d'estiu.

2.1.15. Millorar la dotació d'equipament i material, i dur a terme el manteniment dels mitjans d'extinció, perquè estiguin disponibles i en ple rendiment per a les campanyes d'estiu.

2.1.16. Garantir la comunicació dels representants de l'Administració local dels municipis afectats per un foc forestal amb el Centre de Comandament Avançat, com a responsables del voluntariat civil i pel coneixement i la sensibilitat que tenen envers el territori.

2.1.17. Elaborar un pla de carrera professional per al Cos de Bombers amb criteris de promoció basats en el mèrit, la formació, l'experiència i la professionalitat reconeguda.

2.2. *Mesures de millora organitzativa i metodològica*

2.2.1. Crear equips de treball específics de suport als comandaments en les grans emergències –no només en els incendis forestals– amb la incorporació de la figura d'oficial de seguretat i la de supervisor tàctic per a cada sector de treball.

2.2.2. Garantir, aquests equips, la informació externa en els operatius, concretament pel que fa a la informació dirigida als responsables institucionals del territori.

2.2.3. Crear una unitat especialitzada en suport logístic a les grans actuacions que permeti garantir la gestió dels requeriments logístics necessaris i l'avituellament per a les dotacions que estiguin treballant en les grans emergències.

2.2.4. Consolidar el model d'atac contundent en l'incendi forestal per mitjà de les columnes mòbils, que ja s'utilitzen actualment.

2.2.5. Ampliar el tipus de maniobres i tècniques de treball de les dotacions de bombers per a aconseguir esquadres forestals més polivalents, que tinguin la línia d'aigua com a principal metodologia de treball d'extinció, però que integrin altres tècniques, com ara el treball amb eines mecàniques i manuals, la utilització d'escumògens retardants en les instal·lacions d'aigua, etcètera.

2.2.6. Revisar les condicions de seguretat i les maniobres d'autoprotecció dels bombers, en general, i dels GRAF, en particular, per a maximitzar la seguretat de les dotacions en situacions especialment crítiques.

2.2.7. Garantir els mecanismes de coordinació entre la Direcció General de Protecció Civil i la Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments per a assegurar una coordinació correcta en els casos en què sigui necessari.

2.2.8. Revisar els plans d'actuació de grup (PAG) de cadascun dels grups definits pels mateixos plans especials.

2.2.9. Incorporar, d'una manera fixa, personal del Cos de Bombers al Cecat, i incorporar també els seus aplicatius de gestió.

2.2.10. Revisar els protocols d'actuació i implementar les eines tecnològiques que garanteixin una comunicació directa i immediata entre el Cecat i l'operatiu del Cos de Bombers.

2.2.11. Garantir en cada emergència la comunicació fluïda amb els ciutadans.

2.2.12. Actualitzar, en les instruccions de la divisió d'operacions dels bombers (específicament, a la 00/17 i a la 00/20, que fan referència a l'autoprotecció), nous protocols que garanteixin l'aplicació de les instruccions i la seguretat dels bombers en cas de risc d'atrapament, i establir, si cal, mecanismes d'evacuació immediata.

2.2.13. Revisar les condicions laborals del personal de les sales de control del Cos de Bombers i dels centres de comandament per a garantir la incorporació obligatòria del personal en cas d'emergència.

2.2.14. Aprofitar el cabal de coneixement dels bombers en situació de segona activitat per a poder-los incorporar en l'àmbit operatiu adequat.

2.2.15. Incrementar els exercicis de pràctiques i les maniobres conjuntes de les diferents unitats del Cos de Bombers per a tenir una coordinació major a l'hora de desplegar operacions d'extinció.

2.2.16. Organitzar pràctiques conjuntes entre el Cos de Bombers de la Generalitat i els cossos de bombers de comunitats autònomes limítrofes, i també amb els cossos de bombers del Ministeri de Medi Ambient.

2.3. *Mesures de millora en l'àmbit formatiu*

2.3.1. Establir un programa específic de formació per a donar a conèixer a tots els membres del Cos de Bombers, professionals i voluntaris, l'incendi d'Horta de Sant Joan, i també les accions de millora que s'hi van introduir i que ja es van incorporar en el Pla de formació del 2010 un cop es va aixecar el secret de sumari.

2.3.2. Reforçar la formació per a la presa de decisió en situacions crítiques d'alta tensió.

2.3.3. Incorporar, en la formació dels bombers, tant professionals com voluntaris, eines formatives noves tant des de la perspectiva d'aprenentatges nous (aula de simulació) com del procés acadèmic en sentit estricte (formació per mitjà de l'aprenentatge electrònic), atès que des del 2009 s'estan desenvolupant els mateixos programes de formació, tant per a bombers professionals com per a voluntaris.

2.3.4. Desenvolupar escenaris de pràctiques per a poder dur a terme entrenaments de maniobres d'intervenció, perquè puguin aprofundir en els mecanismes de prevenció i extinció d'incendis amb totes les garanties.

2.3.5. Establir una formació específica per als operadors de sala i del Centre de Comandament Avançat.

3. *Actuacions posteriors a l'incendi forestal d'Horta de Sant Joan*

1. El Parlament constata que el Departament de Medi Ambient i Habitatge i els ajuntaments de la zona afectada han fet diverses reunions, en les quals han establert un diàleg obert sobre les actuacions més adequades que cal emprendre. En aquest sentit, s'està elaborant una proposta de restauració, allà on escaigui, amb celeritat i rigor.

2. El Parlament manifesta que els principals objectius d'aquesta restauració són els següents:

- a) Frenar o minimitzar els processos erosius que es puguin produir com a conseqüència d'una cobertura vegetal escassa.
- b) Afavorir la regeneració natural de les zones en què sigui factible.
- c) Reforestar, si escau, les àrees en què no es produeixi la regeneració natural.

3. El Parlament constata que s'han determinat zones d'actuació en funció de la prioritització de les tasques que cal desenvolupar:

a) S'ha iniciat l'execució de la primera fase dels treballs de restauració. Aquesta fase compta amb el finançament del Ministeri de Medi Ambient i de Medi Rural i Marí, que va declarar la zona d'Horta de Sant Joan com a «zona d'actuació especial», a proposta del Departament de Medi Ambient i Habitatge.

b) La segona fase està inclosa als plans d'actuació del Departament de Medi Ambient i Habitatge per a l'any 2010.

Palau del Parlament, 18 de març de 2010

El lletrat de la Comissió Francesc Pau i Vall El president de la Comissió Higini Clotas i Cierco

Propostes de conclusió reservades per a defensar en el Ple

Propostes de conclusió presentades pel Grup Mixt (reg. 68553)

A LA MESA DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Albert Rivera Díaz, portaveu del Grup Parlamentari Mixt, que pertany a Ciutadans - Partido de la Ciudadanía, presenta la següent proposta de resolució subsegüent a les compareixences de la Comissió d'Investigació sobre l'Incendi Forestal d'Horta de Sant Joan.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

En la gestió de l'operatiu d'extinció de l'incendi d'Horta de Sant Joan s'han mostrat deficiències que afecten de manera determinant a la seguretat tant de la ciutadania com dels cossos de bombers i de protecció civil. Les circumstàncies que van envoltar la mort de cinc bombers durant les labors d'extinció va ser el detonant d'una investigació que ha posat de manifest la descoordinació i ineficàcia de la Direcció General d'Interior.

La tasca d'aquesta comissió d'investigació ha servit fonamentalment per a invalidar la versió oficial.

S'ha comprovat que l'incendi no va ser causat per un llamp. S'ha demostrat que el pla Infocat no ha funcionat. La confusió en el comandament va motivar que no es complís l'imprescindible principi de jerarquia que ha de presidir el desplegament d'aquesta mena d'operatius. La descoordinació va provocar que durant més de tres hores el comandament responsable no tingués coneixement de la mort de cinc dels homes que depenien de la seva gestió.

A més, malgrat que la valoració de l'operatiu d'extinció va ser qualificada de «impecable» per part dels responsables polítics, la veritat és que durant més d'una hora als equips d'extinció els hi va ser impossible contactar amb alguns dels màxims responsables d'aquest operatiu, es va constatar la descoordinació en les tasques d'extinció de les diferents unitats del cos de bombers

de la Generalitat entre si, la manca d'un comandament únic amb els cossos de bombers del Ministeri de Medi Ambient i l'incompliment del pla Infocat.

Per tant, es fa necessària l'adopció de mesures encaminades tant a corregir i revisar el model d'extinció i prevenció d'incendis com a dotar als cossos implicats en aquestes tasques dels mitjans i funcionament necessaris perquè no tornin a repetir-se els esdeveniments que van tenir lloc durant el tràgic incendi que va assolir al municipi d'Horta de Sant Joan.

I també es necessari que aquestes mesures siguin aplicades per un nou equip polític responsable.

Per aquests motius, el Grup Parlamentari de Ciutadans - Partido de la Ciudadanía presenta la següent:

PROPOSTA DE RESOLUCIÓ

A. El Parlament insta al Govern a:

1. Implantar un model d'extinció que no suposi assumir riscos innecessaris. I per a això, prioritzar les polítiques de prevenció tant com les polítiques d'innovació tàctica i estratègica.
2. Racionalitzar els càrrecs del cos i cohesionar la Direcció General de Protecció Civil i la d'Emergències per tal d'evitar confusió en el comandament i en la direcció dels operatius.
3. Adoptar mesures que garanteixin el compliment i aplicació del pla Infocat, ja que s'ha comprovat l'incompliment de les seves directrius en l'extinció de l'incendi.
4. Aprovar un protocol de comunicació tenint en compte la participació d'altres cossos de bombers autonòmics o estatals en l'extinció d'incendis a Catalunya. En aquest protocol haurà de recollir-se la utilització de la llengua oficial de l'estat per a les operacions en les que participin cossos de bombers de diferents comunitats autònomes i/o de l'estat.
5. Tal com preveu el pla Infocat, establir de manera inequívoca el principi de jerarquia per tal de garantir la màxima eficàcia en les operacions d'extinció d'incendis.
6. Revisar els plans de relleus dels comandaments, i especialment dels màxims responsables d'extinció d'incendis.
7. Que no s'utilitzi la figura dels bombers voluntaris per substituir la plantilla necessària per cobrir els llocs del cos de bombers.
8. Garantir el comandament únic en les operacions d'extinció d'incendis al marge de les diferents unitats i cossos que participin en aquestes operacions.

B. El Parlament insta al President de la Generalitat a:

1. Que determini el cessament del conseller d'Interior, Joan Saura i Laporta, un cop constatada la descoordinació en les tasques d'extinció de les diferents unitats del cos de bombers de la Generalitat entre si, la manca d'un comandament únic amb els cossos de bombers del Ministeri de Medi Ambient, l'incompliment del pla Infocat, i la valoració política del conseller afirmant que la gestió va ser «impecable».

2. Que determini el cessament del secretari general d'Interior, Joan Boada i Masoliver, pels mateixos motius.
3. Que determini el cessament de la directora general de Prevenció, Extinció d'Incendis y Salvaments, Olga Lanau i Rami, també pels mateixos motius.
4. Que nomeni a un nou equip polític responsable perquè apliqui les propostes aprovades pel Parlament.

C. El Parlament reprova a:

El conseller de Medi Ambient, Francesc Baltasar i Albesa, per la precipitació en les seves declaracions als mitjans de comunicació relatives a l'infal·libilitat de l'explicació del llamp com a causa del incendi, tenint en compte la necessitat del màxim rigor en la informació d'un fet tràgic i en consideració als familiars i companys de les víctimes.

D. El Parlament declara:

1. El seu suport als membres del cos de bombers de la Generalitat de Catalunya pel coratge i perícia que han mostrat durant les operacions d'extinció del incendi.
2. El seu suport i solidaritat amb les famílies dels bombers morts.

Palau del Parlament, 18 de març de 2010

Albert Rivera Díaz
Portaveu del Grup Mixt (C's)

Propostes de conclusió presentades pel Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya (reg. 68554)

A LA MESA DE LA COMISSIÓ D'INVESTIGACIÓ DE L'INCENDI FORESTAL D'HORTA DE SANT JOAN

Dolors Montserrat i Culleré, portaveu del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, Rafael Luna i Vivas, diputat del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, d'acord amb allò que preveu el Reglament de la Cambra presenten les següents

PROPOSTES DE RESOLUCIÓ PER AL DICTAMEN DE LA COMISSIÓ D'INVESTIGACIÓ:

- 1) El Parlament de Catalunya reconeix la professionalitat i la tasca que diàriament realitzen els professionals i voluntaris membres del Cos de Bombers de la Generalitat i de la resta de cossos i de les forces de seguretat que vetllen per la seguretat de tots els ciutadans catalans. En concret, el Parlament de Catalunya agraeix la tasca realitzada pels Bombers de la Generalitat, el Cos d'Agents Rurals, les Brigades de Reforç contra Incendis Forestals (BRIF), la Unitat Militar d'Emergències (UME), el personal de les Agrupacions de Defensa Forestal (ADF), els serveis mèdics, els Mossos d'Esquadra, així com la col·laboració ciutadana en les tasques d'extinció de l'incendi i el suport dels Ajuntaments afectats d'Horta de Sant Joan i Prat de Comte.
- 2) El Parlament de Catalunya reprova els responsables polítics dels Departaments d'Interior, Relacions Institucionals i Participació i del Departament de Medi Ambient i Habitatge per la seva actuació envers l'incendi

forestal d'Horta de Sant Joan (Terra Alta) i per l'intent que han dut a terme d'amagar i encobrir les mancances i deficiències que pateixen els membres del cos de Bombers en l'exercici de la seva feina i voler escudar-se en el propi cos per no fer front a les seves responsabilitats per la situació de descoordinació de l'estructura d'emergències i protecció civil, començant pel Conseller d'Interior com màxim responsable del Pla Infocat. Per aquest motiu, el Parlament de Catalunya demana que s'assumeixin les responsabilitats polítiques al més alt nivell amb la dimissió del Conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, el Secretari General del Departament i la Directora General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments, o alternativament el seu cessament per part del President de la Generalitat.

3) El Parlament de Catalunya reconeix i respecta la tasca que han dut a terme els mitjans de comunicació per informar amb criteris objectius sobre l'incendi d'Horta de Sant Joan (Terra Alta), tasca que ha servit a la Comissió Parlamentària en el procés d'investigació i recerca de la veritat per aclarir les circumstàncies de l'incendi. Tanmateix el Parlament de Catalunya rebutja els intents de criminalitzar i deslegitimar la tasca duta a terme pels mitjans de comunicació per part del Govern.

En l'àmbit de la Prevenció dels Incendis:

4) El Parlament de Catalunya constata que l'incendi d'Horta de Sant Joan té unes causes prèvies en l'àmbit de la prevenció que es posen de manifest en:

- a. Una inexistent política forestal que es posa de relleu en que no es disposa d'un Pla General de Política Forestal des de l'any 2004 en que va finalitzar la vigència de l'anterior, eina imprescindible per a la gestió i prevenció dels incendis forestals a tot el territori.
- b. Una deficient política de prevenció que es posa de relleu en l'inexistència d'un Pla de protecció contra els incendis del Parc Natural dels Ports.
- c. Una deficient política de preservació dels boscos basada en la preservació idíl·lica del paisatge en base a criteris urbans en detriment de la gestió i explotació forestal del territori en base a criteris de rendibilitat i de manteniment de les activitats tradicionals del territori i la seva gestió.
- d. Una mancança de mitjans i recursos per a la prevenció i vigilància dels boscos catalans.
- e. La retallada dels recursos destinats a la prevenció del foc i a la tasca que realitzen les Agrupacions de Defensa Forestal.

En l'àmbit de l'extinció d'incendis:

5. El Parlament de Catalunya constata que durant l'extinció de l'incendi d'Horta de Sant Joan es van posar de manifest tota una sèrie de carències tècniques, organitzatives i de control que van contribuir als fatals resultats de l'incendi. Aquests fets fan necessari, entre altres mesures que s'han posat de manifest en la Comissió d'Investigació:

- a. L'establiment d'un sistema d'extinció que prioritzi la seguretat dels professionals i voluntaris que participen en les tasques, que eviti riscos innecessaris sotmès a la

constant revisió i actualització en el si del Comitè de Seguretat i Salut del Cos de Bombers

b. Impulsar la modificació de la Llei 10/2007, del 30 de juliol, de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya amb l'objectiu de establir una modificació de l'estructura organitzativa que comporti la creació de departaments o àrees separades per a la formació dels bombers i la participació dels representants dels treballadors tant en el Consell Rector com especialment en el Consell Pedagògic i Científic.

c. La revisió de la distribució territorial dels Parcs de Bombers, mitjans i efectius del Cos de Bombers, atenent a criteris organitzatius i de risc.

d. La millora de la qualitat i fluïdesa de la informació de caràcter meteorològic de que disposen el serveis de protecció civil i d'emergències, així com la millora dels serveis d'alerta i comunicació a la població i autoritats locals.

e. El reforçament del Servei d'Emergències Mèdiques per tal que els bombers puguin disposar en les seves actuacions del suport sanitari adequat per afrontar les emergències en que s'hagi de donar assistència sanitària a les persones afectades d'acord amb allò previst en la Moció 87/V del Parlament de Catalunya, sobre la gestió dels bombers, de 26 de febrer de 1998.

6. El Parlament de Catalunya constata que el foc és el resultat de la gestió forestal que es faci, pel qual es fa necessari que la prevenció i l'extinció es gestionin conjuntament des del mateix Departament.

7. El Parlament de Catalunya constata que l'actual estructura del Departament d'Interior i Relacions Institucionals pel que fa a les emergències i a la protecció civil, provoca disfuncions i solapament de funcions entre Direccions Generals que desembocen en una pèrdua d'eficiència i coordinació de la tasca que realitzen bombers i protecció civil. Per aquest motiu insta el Govern a unificar sota una única direcció general les funcions d'emergències i protecció civil.

Palau del Parlament, 17 de març de 2010

Dolors Montserrat

Rafael Luna

Propostes de conclusió presentades pel Grup Parlamentari de Convergència i Unió (reg. 68556)

CONCLUSIONS DEL GRUP PARLAMENTARI DE CIU RESPECTE A LA COMISSIÓ D'INVESTIGACIÓ DE L'INCENDI D'HORTA DE SANT JOAN

La creació de la comissió d'investigació sobre els incendis d'Horta de Sant Joan va ser sol·licitada amb l'objectiu d'esclarir, com i per què, es van produir els tràgics successos durant l'operatiu d'extinció del mateix, amb un fatídic resultat de cinc víctimes i un ferit molt greu del cos de bombers membres dels GRAF. I a partir d'aquesta informació poder rectificar tot allò que sigui possible i necessari, com a millor garantia per evitar que fets com aquells tornin a succeir.

Aquesta comissió d'investigació d'acord amb la naturalesa i els objectius que van portar a la seva creació, s'ha demostrat útil i necessària. Ha permès conèixer amb molta més precisió i exactitud elements, situacions i disfuncions que sense la mateixa, i en l'àmbit polític parlamentari, no s'haurien conegut ateses les explicacions que fins aleshores s'havien donat sobre aquest tràgic succés en seu parlamentaria per part dels responsables polítics.

Tanmateix i gràcies a aquesta comissió s'ha pogut observar amb més profunditat el funcionament de les nostres institucions i cossos d'en una situació d'emergència, la seva absoluta professionalitat i dedicació, els diferents graus de risc als que estan sotmesos, així com els dèficits i reptes existents que cal superar, i que requereixen d'especial atenció i prioritització en l'acció política.

Disposar d'un dels millors cossos de bombers d'Europa, amb un prestigi arreu del món, implica a l'hora una gran responsabilitat a l'hora de dirigir-lo políticament.

Ahora la comissió ha estat també un reconeixement explícit i compartit per tothom als bombers afectats per l'atrapament i a les seves famílies.

De tota la documentació aportada, i del contingut de totes les declaracions de les persones que han comparegut en les sessions de la comissió el Grup Parlamentari de CiU, divideix les seves conclusions en tres grans blocs:

- L'anàlisi dels fets
- Les necessàries millores a proposar
- Les responsabilitats polítiques

L'ANÀLISI DELS FETS

I. L'ORIGEN DEL FOC

Abans fins i tot de començar els treballs de la comissió, va transcendir que la teoria del llamp com a origen de l'incendi va ser una equivocació. A través de la investigació judicial, es va poder escatir que l'origen del foc presumptament va ser intencionat i el seu inici en un indret diferent al que va determinar el Conseller en la seva compareixença pública.

La comissió ens ha permès escatir alguns aspectes rellevants en relació a la declaració del Govern, per boca del seu Conseller de Medi Ambient, el 24 de juliol de 2009 sobre l'origen del foc:

– S'ha constatat que quan va efectuar la seva compareixença, l'informe dels agents forestals encara no s'havia finalitzat. De fet, bona part de les declaracions dels testimonis es recullen després de la roda de premsa, en especial aquelles que posaven en dubte la versió oficial.

– També s'ha pogut constatar que en cap cas l'informe dels agents forestals parla amb els termes de rotunditat que ho va fer el Conseller, sinó que entenien que la hipòtesi del llamp era la més factible amb la informació que disposaven en aquell moment.

Cal concloure, per tant, en aquest apartat que el Govern va precipitar-se en la seves declaracions, induint a engany a tota la població, distorsionant la investigació pos-

terior i posant en qüestió a tots aquells que consideraven poc probable l'origen determinat. El grup parlamentari de CiU entén que la comissió no ha posat en qüestió el treball dels agents forestals, sinó la manca de rigor, precipitació, maduresa política i de responsabilitat del Govern a l'hora d'efectuar les seves declaracions.

2. LA GESTIÓ DE L'EMERGÈNCIA

El Conseller d'Interior, en la seva compareixença al mes de juliol en seu parlamentària, va determinar que l'actuació de l'operatiu va ser impecable i que l'atrapament mortal dels cinc GRAF Lleida va ser fruit d'un accident imprevisible i inevitable. En la seva segona compareixença del més de gener, no va rectificar respecte aquest qualificatiu ni en la seva conclusió, tot i el reguitzell d'informacions sorgides arran de l'aixecament del secret de sumari de la investigació judicial. Ha estat gràcies a la creació d'aquesta comissió que s'han pogut conèixer tots els fets en profunditat.

Del seguit de compareixences que s'han produït en el si de la comissió s'entén que la versió que ens va donar el Conseller no s'ajusta, en termes de responsabilitat política, al que s'espera d'un membre del Govern, que hauria de cercar l'objectiu compartit d'evitar que torni a passar.

A continuació es fa una anàlisi amb detall del que la comissió ha pogut escatir en referència als fets que es van produir:

2.1. El canvi sobtat de vent i aparició d'un foc nou i descontrolat:

De la compareixença del Director del Servei Meteorològic com de la documentació aportada s'evidencien dues circumstàncies clares:

– La complicació en l'extinció del foc derivada de l'increment del vent durant el dia era una dada amb la que ja treballaven, prèvia comunicació del servei de meteorologia, els Bombers des de les 7 del matí i així consta en el briefing que van fer el dia 21 de juliol a primera hora.

– Les ratxes de vent més fortes es produeixen a partir de les 19h, quan l'atrapament dels GRAF Lleida ja s'havia produït.

D'aquest dos fets es desprèn una primera evidència, el canvi de les condicions meteorològiques era **previsible**. De fet, l'informe del servei de meteorologia i el de bombers també evidència que donada l'orografia del terreny eren també **previsibles** els canvis d'orientació del vent; «*la garbinada al migdia puja d'intensitat i produeix canvis sobtats de direcció per la pròpia situació dels ports*». Aquesta ha estat una afirmació reiterada pels compareixents, tant pels tècnics com pels ciutadans d'aquelles contrades.

Cal recordar també que des de la Direcció General de Medi Natural s'elaboren un mapes de risc, que ja alertaven d'aquesta situació. Hem constatat també que **aquests mapes de risc no es faciliten al cos de bombers de forma fluïda i continuada** durant l'emergència, el que fa difícil que aquests es puguin avançar a les situacions de risc i elaborar canvis d'estratègia anticipats.

2.2. L'incompliment del pla l'Infocat:

L'apartat 4.3.2 d'aquest pla disposa que en el moment que es passa a la fase d'alerta, s'ha de constituir el comitè de crisi al Centre d'Emergències de Catalunya (CECAT). No només no es va crear aquest comitè de crisi sinó que **hem pogut constatar que el cos de bombers no participa de forma estable en les reunions del CECAT** ni disposen dels seus aplicatius. Per tant s'evidencia que no existeix la necessària comunicació directa entre el CECAT i el Centre de Comandament Avançat (CCA).

Fruit d'aquest incompliment amb totes les seves derivades, els responsables del CECAT per una banda, i el cap de guàrdia per l'altre, varen gestionar l'emergència durant la tarda desconeixent que ja s'havien produït víctimes derivades de l'atrapament.

2.3. L'estructura de comandament:

Segons el pla Infocat l'estructura de comandament es basa en el principi de jerarquia, com a primer principi en l'operatiu d'extinció d'un incendi forestal. Aquest principi en la gestió de l'extinció de l'incendi s'ha manifestat confós i molt relativitzat.

Un cop analitzada l'estructura **i la dinàmica** de comandament de l'operatiu, es pot observar que **ningú disposava en els moments que començaven a ser crítics, d'una visió global de l'incendi, fet que suposava que no es podia traslladar en els moments més necessaris una informació global de l'increment del grau de risc que podia esdevenir**. Els bombers de l'operatiu van treballar durant molt de temps sense conèixer la situació real de risc, del canvi de perímetre del foc i disposant de molt poca informació. En moltes declaracions al llarg d'aquest temps s'ha pogut observar com molts bombers manifestaven que si haguessin disposat de més informació segurament haurien actuat diferent.

Cal recordar que l'Infocat preveu «3.2.2. Coordinador del Centre de Comandament Avançat

»*L'actuació dels grups a la zona afectada per l'emergència és responsabilitat del Coordinador del CCA. El comandament del CCA correspon al cap del Grup d'Intervenció o persona a qui delegui.*»

Aquest protocol no es va aplicar i cadascú va actuar en funció de procediments no previstos al protocol. Alguns compareixents que són comandaments han manifestat que no s'actua tant de forma jeràrquica com cooperativa. Tot i això, gràcies a les declaracions del que tothom assumia que era el màxim responsable del operatiu, Delta 0, hem conegut algunes circumstàncies que no han pogut tenir resposta per part del responsables polítics del Departament.

La persona que va assumir el comandament de l'operatiu el dia 20 de juliol va ser el Cap regional de Tarragona, substituint al Cap regional de Terres de l'Ebre que es trobava de vacances. És ell el que la matinada del 21 fa el relleu del Cap de Guàrdia amb qui comparteix l'estratègia d'extinció i a qui informa que un cop fet el relleu procedirà a fer-se **càrrec de la instal·lació del centre de comandament avançat (CCA)**. Per tant, Delta 0 es fa càrrec de la gestió de l'incendi però en cap cas entén

que ell sigui el màxim responsable de l'operatiu donat que el Cap de la Regió és qui munta el CCA.

Aquest dèficit de coneixement acompanyarà Delta 0 durant tot el dia ja que el Cap de Regió marxarà abans del migdia d'Horta de Sant Joan sense informar a Delta 0. De la compareixença d'aquest darrer es desprèn clarament que ell exerceix la seva feina, entenent que no és el responsable del CCA, cosa que provoca un gran dèficit de coordinació amb els operatius que arriben i demanen instruccions.

La responsable de Sala de Tarragona en la seva compareixença ens va constatar que l'operadora del CCA en reiterades ocasions *es queixa de «la manca de comandament al CCA i la seva impossibilitat de donar instruccions als operatius que van arribant»*. Aquesta queixa produeix que sigui la pròpia responsable de la Sala de Tarragona la que decideixi demanar el desplaçament d'un comandament per fer-se càrrec del CCA, que no arribarà fins passades les 18h. Per tant, es pot concloure que des de les 11 del matí, hora en que marxa el Cap regional de Tarragona i fins passades les 18h no hi ha cap comandament en el CCA, amb el que això comporta.

2.4. Manca d'un canvi d'estratègia en la gestió de l'incendi:

De la totalitat de compareixences produïdes a la Comissió, el grup parlamentari de Convergència i Unió vol posar de manifest que a la 14.30 s'inicia un foc nou i descontrolat. A les 15.30, quaranta minuts aproximadament abans dels atrapaments mortals s'ha pogut constatar que la situació era la següent:

- Que el foc estava absolutament descontrolat des de feia una hora.
- Que no hi havia mitjans aeris que poguessin donar suport als GRAF.
- Que els GRAF de Lleida ja no disposaven de guaita, ja que va rebre l'ordre de marxar de la seva posició.
- Que els BRIF havien decidit evacuar als seus efectius.
- Que ja hi havia hagut diversos atrapaments.
- Que hi havia línies d'aigua cremades.
- Que el foc pujava de baix a dalt de capçades.
- Que el combustible en la zona era molt elevat.
- Que el vent anava a més i a les cingleres rebufava de manera més violenta i erràtica.
- Que hi havia prop d'un centenar d'efectius a dins del bosc en aquestes condicions, i molts d'ells entre el barranc i la cinglera.

Per tant, si algú, des d'un CCA plenament operatiu i amb comandament hagués disposat de tota aquesta informació, s'hagués pogut decidir, valorar i ordenar un canvi d'estratègia en la extinció del foc i de la ubicació dels efectius.

2.5. Diferències de protocol en cas d'atrapament:

Durant la comissió hem pogut observar que hi ha diferents actuacions en cas de perill d'atrapament. Hom pot entendre com a cert que la seguretat en un procés

d'extinció comença pel mateix bomber com molts compareixents han declarat. Però no deixa de ser menys cert que, com també s'ha declarat, calen uns protocols clars i una actuació comandada. De fet, els GRAF que van comparèixer en la comissió van explicar la seva decisió de quedar-se i realitzar una zona segura com la decisió més encertada *amb la informació de la que disposaven*. Van crear una zona segura, insuficient, vist a posteriori, segons tots els experts, però era l'únic recurs que contemplava el seu protocol. *I els GRAF van actuar correctament en funció i considerant la informació que disposaven del risc*, la qual i pel que s'ha explicat en els punts anteriors no era complerta. Els BRIF van optar per marxar de la zona ja que el seu protocol d'actuació en cap cas els autoritza a crear una zona segura, sinó a utilitzar alguna preexistent (clars al bosc, zones ja cremades, etc).

Per això com ha quedat acreditat, *els bombers van actuar correctament amb la informació de la que disposaven*. Al no donar-se instruccions precises sota una visió global de l'incendi, *van actuar sota la seva visió parcial del risc amb tota professionalitat*.

D'altra banda, cal també que es faci una anàlisi en profunditat del les dificultats en el procés de rescat dels bombers atrapats. Cal trobar els mecanismes necessaris per tal que des de la demanda d'auxili (reiterada pels GRAF) fins a la cerca efectiva dels bombers atrapats el lapse de temps sigui el mínim possible.

2.6. Infradotació de personal en llocs de suport als bombers i a l'operatiu d'extinció:

S'ha conegut al llarg de la comissió que a la Sala de Tarragona hi havia una manca d'operadors i que alguns d'ells portaven molt poc temps, setmanes. De fet, tot i els esforços de la responsable de sala per proveir-se de personal durant l'incendi, la manca d'una obligació d'incorporació al lloc de treball en cas d'emergència va fer que no trobés cap resposta per part dels treballadors. D'altra banda, la decisió de la direcció política retirant al personal de segona activitat de les seves funcions als CCA i en d'altres llocs destacats destinats facilitar la informació sobre el terreny en l'extinció d'un incendi també va produir que no hi hagués personal amb experiència en aquells llocs estratègics.

2.7. Manca de responsables polítics:

El pla Infocat estableix que el comitè d'emergències està format pel director del pla, que és el conseller del departament d'interior o persona en qui delegui i amb ell hi haurà el consell assessor i el gabinet d'informació. Per tant, o bé el conseller o el responsable polític anomenat per aquest, han d'estar presents en la sala del CECAT per coordinar i dirigir en cada moment les actuacions més adients en relació a l'emergència.

Si bé és cert que els polítics no apaguen incendis, sí que són els responsables de l'administració de la informació a institucions i ciutadans i, sobretot i al mateix temps, de vetllar per tal que tot l'operatiu pugui funcionar sense interferències, així com de posar a disposició dels bombers tots els mitjans necessaris per dur a terme i en les condicions més òptimes possibles la seva feina. És, per tant, sorprenent, en aquest cas, que els responsables po-

lítics del Departament d'Interior apareguin a l'incendi a partir de la tarda del 21 i que no hi siguin en la reunió del CECAT del matí del 21.

2.8. Manca de recursos:

– Manca de dispositius de comunicació terra - aire

Pel que fa referència a la comunicació dels operatius, la comissió ha detectat una diferència evident entre els bombers de la Generalitat de Catalunya i els BRIF del Ministeri de Medi Ambient. Aquests darrers disposen de comunicació directa (banda aèria) amb els dispositius aeris. Aquesta opció els hi permet, en cas d'emergència, poder demanar una evacuació urgent. En canvi, els nostres bombers, necessàriament han de comunicar-se a través dels canals ordinaris, que es varen evidenciar deficitaris en moments de l'emergència.

– Manca d'helicòpters medicalitzats i d'unitats medicalitzades

Fruit de la compareixença del responsable mèdic dels bombers s'ha pogut constatar la necessària incorporació de més mitjans medicalitzats en els operatius d'emergència on intervinguin els bombers. Cal que en cas d'accident, la seva cerca, atenció, evacuació i trasllat als centres hospitalaris es pugui fer amb major immediatesa.

– Manca de GPS en tots els efectius

S'ha constatat també que molts dels operatius no disposaven de localitzador el que fa més difícil la seva cerca en cas d'accident.

2.9. Manca dels recursos formatius necessaris:

Fruit de la compareixença dels Sindicats del Cos de Bombers hem pogut observar que l'actual model formatiu és clarament millorable. El govern va decidir incorporar l'escola de bombers dins de l'Institut de seguretat. Aquesta acció per se, no hauria de ser un problema, però ha anat acompanyada d'una dissolució de la seves especificitats, cosa que ha produït un retrocés en el procés formatiu dels bombers, regulat per llei. Cal per tant, recuperar l'esperit de l'Escola de Bombers i dotar-la dels mecanismes necessaris per a la formació. Hom no pot entendre com l'any 2010 els nostres bombers no disposin d'un camp de pràctiques.

De fet, on els sindicats van fer més incidència va ser en la manca de formació específica per a comandaments, així com la incorporació en els llocs de comandament sense una carrera professional ben definida.

3. LA POLÍTICA INFORMATIVA DEL GOVERN

Sense valorar l'actuació de la Conselleria de Medi Ambient en la comunicació de l'origen del foc, doncs aquesta ha quedat explicada en el apartat primer de les conclusions, s'analitzen, en aquest apartat, les actuacions de la Conselleria d'Interior en els àmbits següents:

1. Comunicació a les autoritats locals.

2. Comunicació a la població.

3. Comunicació als membres del parlament.

1. En relació a les autoritats locals durant la comissió s'ha pogut acreditar que aquesta va ser molt deficitària

a partir del dia 21 al migdia en endavant. Tant l'Alcalde d'Horta de Sant Joan, com l'Alcalde de Prat de Compte ho van determinar en les seves compareixences, i no va ser corregit en les compareixences de responsables polítics del Govern. Tanmateix com va declarar el propi Cap de Guàrdia a la comissió «l'operatiu va funcionar correctament de portes endins, però no així de portes en fora». Ara bé, lluny d'aquest reconeixement l'actuació del govern va anar dirigida, a partir del dia 21 a la tarda i en dies successius, a minimitzar el paper als alcaldes.

2. La Comunicació a la població va anar dirigida a mantenir dos axiomes: El foc el va provocar un llamp i l'actuació va ser impecable. Es pot comprovar que les dues afirmacions realitzades pel Conseller de Medi Ambient i el d'Interior respectivament han quedat absolutament desmentides per ells mateixos. I les dues, especialment la segona, com a conseqüència d'aquesta comissió.

3. En quan als membres del parlament, també es va voler mantenir els dos principis anteriorment descrits. I també pel mateix motiu hi ha hagut rectificació i petició de disculpes. Tot i que ha estat poc convincent i creïble vist com el Conseller d'Interior en la seva compareixença va carregar durament contra tots aquells que es desviaven o discrepaven de les conclusions de la versió oficial. Una versió oficial que pel que fa referència a l'operatiu es centrava en l'informe elaborat per dos professionals de gran qualificació del cos, un d'ells l'actual Subdirector General Operatiu de Bombers. En aquest punt, és molt important remarcar que molts dels que han participat en la seva elaboració i que n'han estat coautors, han manifestat que les conclusions finals són matisables.

4. REPTES DE FUTUR

Finalment es considera que a banda dels fets descrits i les disfuncions constatades, la comissió d'investigació ha permès també que s'obri un debat al voltant de la política d'extinció d'incendis a Catalunya, i els límits en l'actuació i els riscos associables i assumibles. Les reflexions dels nostres bombers al voltant del preu que han de pagar, no poden caure en l'oblit, ans el contrari, cal que aprofundim en aquest debat i trobem el terme just en l'actuació i en la determinació d'aquests límits. Els cinc bombers morts i el bomber ferit greu, ens obliguen a aquesta reflexió, a extreure'n conclusions i a actuar en conseqüència.

MILLORES NECESSÀRIES:

A més a més de les millores i recomanacions consensuades i acordades per tots els grups parlamentaris, el Grup de Convergència i Unió manté i proposa les següents:

Organització i operativa:

– Establir un protocol que garanteixi la immediata transmissió d'informació entre el servei d'emergències (112) amb el Cos dels Agents Rurals.

– Establir els canvis necessaris per donar compliment al que preveu el punt 3.2.2 del pla Infocat «Coordinador del centre del CCA»: «L'actuació dels grups a la zona afectada per l'emergència és responsabilitat del Coor-

dinador del CCA. El comandament del CCA correspon al cap del Grup d'Intervenció o persona a qui delegui.»

– Incorporar els mitjans aeris sota el comandament de l'operatiu.

– Regular un sistema de guàrdies i avisos que garanteixi la presència immediata dels Agents Rurals en cas de declaració d'un incendi forestal.

– Establir els protocols específics que han de permetre a tot el cos de bombers aplicar la llei de prevenció de riscos laborals (31/1995) en les diverses actuacions, així com determinar els elements de protecció a implantar i material a disposar.

Formació:

– L'Escola de Bombers, a l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya, ha de ser l'eix central de la política formativa del personal que integra els serveis de prevenció i extinció d'incendis i de salvaments de Catalunya. Com a tal, s'han de revisar, reforçar i millorar els actuals programes formatius i dotar-la dels equipaments i mitjans necessaris per a l'exercici de les seves funcions.

– Establir la formació específica com a policia judicial al Cos d'Agents Rurals.

Recursos:

– Augmentar la dotació d'unitats medicalitzades en les emergències.

CONCLUSIONS EN RELACIÓ A LES RESPONSABILITATS DEL GOVERN

Aquest grup parlamentari entén que de tot l'anàlisi anterior es desprenen un seguit de conclusions:

– De no haver-se produït un seguit molt important de disfuncions en molts ordres que s'han constatat, la situació i els efectes del que es va produir al migdia i tarda del dia 21 de juliol podria haver estat previsible i per tant també evitable.

– Cap responsable polític del Departament d'Interior amb anterioritat a la creació de la comissió d'investigació va assumir cap mena d'autocrítica, ni va explicar cap de totes les disfuncions i descoordinacions que s'han pogut acreditar:

– La manca de visió global de l'incendi a partir de les hores que hi ha un foc descontrolat, i per tant impossibilitat de traslladar informació global precisa de l'increment del grau de risc als efectius actuants dins del perímetre de l'incendi.

– La manca de canvi d'estratègia durant el nou incendi.

– La manca de comandament al CCA durant més de 7 hores.

– La manca d'un protocol clar en cas de risc d'atrapaments.

– La manca de recursos materials suficients.

– La manca de recursos tècnics.

– La manca de personal en llocs estratègics.

– La manca de coordinació i complementarietat entre diferents unitats i organismes del Govern relacionats amb la prevenció i extinció d'incendis.

– Els dèficits en l'àmbit de la formació.

– La manca i el dèficit d'interlocució entre els representants dels bombers i la direcció política dels mateixos.

El Departament d'Interior, va ocultar totes aquests disfuncions, per tal de vestir un relat dels fets que l'eximeixi de la seva responsabilitat política. De fet, totes aquestes mancances han aparegut a la llum pública gràcies als treballs de la comissió.

Tanmateix s'han posat en evidència molts dèficits en la direcció política del cos dels bombers que han anat generant i enquistant unes dinàmiques que lluny d'ajudar a resoldre dèficits, els han agreujat fet que, sumat a la manca d'interlocució constatada entre la direcció política i els representants del cos de bombers, aconsella una clara reorientació.

Entenem que derivat del relat dels fets i per tal de millorar l'acció del nostre cos de bombers, per tal que es senti més protegit en les seves actuacions, que disposi d'un comandament polític a l'alçada de la seva professionalitat el Parlament de Catalunya ha d'instar al President de la Generalitat de Catalunya a cessar al Conseller d'Interior, Sr. Joan Saura, al Secretari General d'Interior, Sr. Joan Boada i a la Directora General de Prevenció i Extinció d'Incendis, Sra. Olga Lanau, per tal que un canvi en la direcció política d'interior faci creïbles, possibles i viables totes les millores necessàries descrites, per tal de garantir unes condicions més òptimes i segures al cos de bombers per al desenvolupament eficaç de les tasques que té encomanades.

Parlament de Catalunya, 18 de març de 2010

Jordi Turull i Negre, Diputat de CiU; Elena Ribera i Garijo, Diputada de CiU; Xavier Pallarès i Povill, Diputat de CiU

P R E U S

Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya

Subscripció anual (edició impresa o en microfitxa)	52,00	euros	
Número solt	1,60	euros	

Diari de Sessions del Parlament de Catalunya

Subscripció anual (edició impresa o en microfitxa)	41,00	euros	IVA inclòs
Número solt	1,10	euros	

Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya

i Diari de Sessions del Parlament de Catalunya

Subscripció conjunta (edició impresa o en microfitxa)	83,00	euros	
---	-------	-------	--

ISSN 0213-7798

Dipòsit legal: B-20.066-1980

Impress a Multitext, SL • Barcelona

**Les publicacions oficials
també es poden consultar
a www.parlament.cat**